

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4987/23
25.10.2023 године
Београд

У ИМА НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Новак Нинић, адвокат из Београда, Црвено барјаче 9, против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Ненад Спасојевић из Обреновца, Кнеза Михаила 5, ВВ из ..., чији је пуномоћник Ненад Спасојевић, адвокат из Обреновца, Кнеза Михаила 5, ГГ из ... и ДД из ..., чији је пуномоћник Ненад Спасојевић из Обреновца, Кнеза Михаила 5, ради опозива, раскида и утврђивања ништавости уговора о поклону, одлучујући о жалби тужиле изјављеној против пресуде Основног суда у Обреновцу П 580/18 оде 29.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 25.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Обреновцу П 580/18 од 29.11.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужених ВВ и ДД за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Обреновцу П 580/18 од 29.11.2021. године, првим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се опозове поклон учињен уговором о поклону непокретности закљученим између тужиле АА и туженог ББ, оверен пред Општинским судом у Обреновцу под Ов 932/09 дана 31.1.2009. године, те да се уговор о поклону раскине. Другим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражено да се утврди да је ништав уговор о поклону са теретом права доживотног плодуживања закључен између туженог ББ и тужене ДД, оверен пред Јавним бележником Невеном Стејанић из Обреновца дана 10.10.2016. године под бројем овере ОПУ: 1043/2016. године. Трећим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезу тужени да трпе и признају да се на основу ове пресуде изврши брисање уписа права својине у корист тужене ДД из... на 2/4 идеалног дела на земљишту под зградом –

објектом, са бројем зграде на парцели број 1 у површини од 77 квм и земљиштем уз зграду – објектом у површини од 3 ара и 95 квм, као и на приземној породичној стамбеној згради у ... у Улици ... постојећој на катастарској парцели ..., све уписано у листу непокретности...КО ..., те да се обавезу тужени да трпе и признају да се на основу ове пресуде изврши брисање уписа терета на земљишту под зградом – објектом са бројем зграде на парцели број 1 у површини од 77 квм и земљиштем уз зграду – објекат у површини од 3 ара и 95 квм, као и на приземној породичној стамбеној згради у ... у Улици ... постојећој на катастарској парцели ... и права доживотног и неограниченог права плодуживања уписаног у корист туженог ББ и тужене ВВ, обоје из ... и да се обавезу тужени да трпе и признају да се на основу пресуде изврши упис права својине у корист тужиље и то на 2/4 идеалног дела на земљишту под зградом – објектом са бројем зграде на парцели број 1 у површини од 77 квм и земљиштем уз зграду – објекат у површини од 3 ара и 95 квм, као и на приземној породичној стамбеној згради у ... у Улици ... постојећој на катастарској парцели ..., све уписано у листу непокретности ... КО ... Четвртим ставом изреке обавезана је тужиља да на име трошкова парничног поступка исплати туженима ВВ и ДД из ... износ од 294.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Благовремено изјављеном жалбом заснованом на свим разлозима прописаним чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” број 72/11...18/20) тужиља је првостепену пресуду побијала у целости.

Тужени ББ, ВВ и ДД доставили су одговор на изјављену жалбу тужиље. Тужени ВВ и ДД трошкове другостепеног поступка опредељено су тражили.

Испитујући правилност првостепене пресуде сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да жалба тужиље није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које Апелациони суд пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, који су сагласни са изведеним доказима, због чега се она неосновано побија и због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени ББ је син тужиље АА, тужена ВВ је њена снаја, тужена ГГ је ћерка тужиље, а ДД, је тужиљина унука по сину ББ и сви живе на адреси у ... Тужиља је живела у иностранству, а на наведеној адреси живи од 2014.године. На спорним непокретностима - катастарској парцели ... КО ... и породичној стамбеној згради саграђеној на истој парцели, све уписано у листу непокретности ... КО ..., тужени ББ и ГГ су своје сувласничке уделе од по 1/4 идеалних делова стекли наслеђем иза смрти свог оца сада покојног ЂЂ по основу решења о наслеђивању Основног суда у Обреновцу О 185/09 од 25.5.2009.године, док је тужиља свој сувласнички удео од 1/2 идеалних делова стекла по основу стицања у брачној заједници са својим сада покојним супругом ЂЂ. Тужиља је својим уделом од 1/2 идеалних делова на наведеним непокретностима располагала спорним уговором о поклону који је у својству поклонодавца закључила са туженим ББ, својим сином -

поклонпримцем. Уговор је оверен пред Општинским судом у Обреновцу под Ов 932/09 дана 30.1.2009. године. Одредбом члана 6 наведеног уговора предвиђено је да тужиља има право да наведену кућу користи доживотно зависно од својих потреба, док се тужени ББ - поклонопримац обавезао да тужиљу у случају смрти сахрани по месним приликама и обичајима. Тужени ББ је са својом ћерком – туженом ДД закључио уговор о поклону са теретом плодуживања, а уговор је оверен код Јавног бележника ... под пословним бројем ОПУ: 1043/2016 од 10.10.2016. године. Наведеним уговором тужени ББ - поклонодавац, поклонио је свој ћерки сувласнички удео од 1/2 идеалних делова на спорним непокретностима, који је стекао уговором о поклону закљученим са тужиљом 2009. године и тај уговор је спроведен у катастру. Чланом 3 наведеног уговора о поклону са теретом плодуживања установљено је право доживотног плодуживања на поклоњеном уделу у корист туженог ББ - поклонодавца и његове супруге - тужене ВВ. Приликом овере наведеног уговора у својству поклонопримца се као потписник појавио пуномоћник поклонопримца ДД, њен брат ББ, који је наведени уговор потписао у складу са специјалним пуномоћјем за закључење уговора о поклону са теретом плодуживања, овереним код Јавног бележника ...под бројем ОПУ: 522/2016 од 9.9.2016. године.

У време закључења спорног уговора о поклону са туженим ББ, тужиља АА била је власник гарсоњере – стана број ...у Улици ...у ..., који је био предмет парничног поступка пред Првим основним судом по тужби тужиље ЕЕ. Пресудом наведеног суда П 8106/19 од 9.5.2013. године, која је постала правноснажна 3.6.2015. године, тужиља је обавезана да наведени стан преда у својину и државни тужилји у том поступку. Тужиља од имовине на своје има сувласнички удео од 4/6 идеалних делова на катастарској парцели број ... и исти удео на породичној стамбеној згради постојећој на тој парцели, све уписано у листу непокретности КО ..., те искључиво право својине на катастарским парцелама... и ..., обе уписане у листу непокретности број ... КО ... Тужиља је прималац старосне пензије и инвалиднине у укупном износу од око 35.000,00 динара месечно. Тужени ББ и тужена ГГ закључили су уговор оверен пред Општинским судом у Обреновцу под Ов 12572/09, којим су физички определили на који начин ће користити своје уделе од по 1/4 идеалних делова на спорним непокретностима, наслеђеним од свог оца ЂЂ. Према наведеном уговору тужени ББ добио је на коришћење једну собу површине 10,12 м², ходник површине 3,11 м², кухињу површине 3,04 м², све укупно 16,27 м², што представља 1/3 укупне површине спорних непокретности. У наведеном делу живи тужиља, у истом постоји простор за спавање и одлагање гардеробе, у купатилу се налази лавабо, веш машина, WC шоља, али не постоји простор за туширање. Другу целину у кући користи тужена ГГ – ћерка тужиље, на начин како је предвиђено уговором, док трећу целину која одговара 1/2 идеалних делова целог објекта користе тужени ББ и ВВ и то удео који је тужени уговором о поклону стекао од тужиље, а којим је касније исто спорним уговором о поклону из 2016. године располагао у корист своје ћерке – тужене ДД.

Тужиља је до поплаве која је била у Обреновцу у мају 2014. године живела у ... Након тога, трајно се преселила 2014. године у предметну кућу и од тада користи простор за становање од око 16 м². До момента подношења тужбе тужиља је користила купатило туженог ББ за туширање или купатило које користи њен унук на спрату куће, а од тада користи купатило своје ћерке ГГ, иако истој туширање у купатилу код туженог ББ није изричито забрањено. Према правноснажној пресуди Вишег суда у Београду

Кж1 161/21 од 28.7.2021. године произлази да је тужиља оглашена кривом за кривично дело насиље у породици које је извршила према туженој ВВ и непарничару ЖЖ - унуку, дана 23.5.2019. године, којом пресудом јој је изречена условна осуда и мера безбедности забране приближавања и комуникације са оштећенима ВВ и ЖЖ.

Првостепени суд је утврдио да чланови породице повремено имају периоде у којима не комуницирају између себе и нису у добрим односима, те да је такав начин комуникације између њих постоји одавно, као и да је постојао и у време закључења спорног уговора о поклону између тужиље и туженог ББ и да су и ти односи такви и дан данас, али да између њих нема мржње. Тужени ББ углавном избегава конфликт са тужиљом.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је смислу правног правила из параграфа 567 Српског грађанског законика, сходно Закону о неважности правних прописа донетих пре 6. априла 1941. године и за време непријатељске окупације, оценио да је неоснован тужбени захтев за опозов и раскид уговора о поклону овереног пред Општинским судом у Обреновцу под Ов 932/09 дана 31.1.2009. године. Оценио је да је наведеном одредбом у одсуству регулисања овог правног посла Законом о облигационим односима прописано да дародавац може опозвати поклон ако након учињеног поклона тако осиромаша да не може живети, као и у случају када поклонопримац покаже велику неблагодарност према поклонодавцу наносећи штету његовом животу, телу, части и нарушавајући његову слободу и имање. Да би дошло до опозива уговора о поклону потребно је да неблагодарност поклонопримца буде такве природе да се може сматрати озбиљном претњом животу, телу или части поклонодавца и да озбиљно нарушава његову слободу и имовину. Такође, првостепени суд је применом члана 90 Закона о облигационим односима и члана 19 Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа оценио да је неоснован и захтев тужиље да се утврди да је ништав уговор о поклону са теретом права доживотног плодуюживања закључен између туженог ББ и тужене ДД, оверен пред јавним бележником Невенком Стејанић из Обреновца дана 10.10.2016. године под бројем овере Опу 1043-2016, јер тужиља није доказала да је наведени уговор од стране поклонопримца потписан од стране неовлашћеног лица, јер је лице које је поклонопримца заступало и потписало се у њено име и за његов рачун пред јавним бележником презентовало пуномоћје за закључење тог уговора оверено од стране јавног бележника ... под бројем Опу-522-2016 од 9.9.2016. године. С обзиром да тужиља није успела у захтеву за опозив уговора о поклону закљученог између ње и туженог ББ, као и за утврђење ништавости уговора о поклону који је тужени ББ закључио са својом ћерком – туженом ДД, то је одбијен као неоснован и тужбени захтев у трећем ставу изреке побијане пресуде. Првостепени суд није ценио признање тужбеног захтева од стране тужене ГГ, с обзиром да иста није учесник ни једног материјалноправног односа који је предмет овог спора, те не може бити пасивно легитимисана.

По оцени Апелационог суда првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право када је одбио као неоснован тужбени захтев, дајући за своју одлуку разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку, на исте упућује.

Неосновано се жалбом указује на учињену битну повреду из члана 374 став 2

тачка 12 Закона о парничном поступку, јер је изрека побијане пресуде јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама који су сагласни са изведеним доказима.

Супротно жалбеним наводима, током првостепеног поступка утврђено је да се тужени ББ према својој мајци - тужилји и пре и годинама после закључења спорног уговора из 2009. године са уважавањем и поштовањем опходио, да је избегавао конфликте са тужилјом, куповао истој лекове, све до 2019.године, док није дошло до насиља у породици учињеног од стране тужилје. Тужена ГГ – ћерка тужилје је у свом исказу потврдила да између тужилје и туженог ББ не постоји мржња, али да сматра да је повод за вођење овог поступка тај што тужени ББ игнорише тужилју.

Првостепени суд је битне чињенице правилно и потпуно утврдио доказима предложеним сходно члану 7 став 1 и члану 228 Закона о парничном поступку, изведеним у складу са одредбом члана 229 став 2 истог Закона и цењеним применом члана 8 Закона о парничном поступку. Према утврђеном чињеничном стању, односи тужилје и туженог ББ били су нарушени, али су се више огледали у њиховом некомуницирању, него у отвореним сукобима, повремено је долазило до вербалног сукоба између тужилје и тужене ВВ, али је током поступка утврђено да је тужилја конфликтна личност и да је правноснажно осуђена за насиље у породици које је учинила према туженој ВВ и њеном сину – непарничару ЖЖ, па је тужилји изречена и забрана приласка оштећенима, која је управо и била разлог због којег тужилја више није користила купатило у делу куће који користи тужени ББ, већ се од тог тренутка туширала у купатилу код своје ћерке - тужене ГГ. Правилно је првостепени суд закључио да одсуство очекиване пажње у смислу поштовања, уважавања и разумевања туженог ББ, као израз захвалности према тужилји због учињеног поклона, нема карактер и тежину неблагодарног понашања које може довести до опозива поклона.

Неосновано се жалбом указује да поступци и наведене радње туженог ББ представљају увредљив и омаловажавајући начин опхођења према тужилји и да се исти могу подвести под грубу неблагодарност.

Уговор о поклону није регулисан нормама позитивног законодавства, па се на исти примењују правна правила из параграфа 561 до 568 и 937 Српског грађанског законика, сходно Закону о неважности правних прописа донетих пре 6. априла 1941. године и за време непријатељске окупације. Код уговора о поклону поклонодавац даје или обећава поклонопримцу добровољно неку имовинску вредност, а поклонопримац то прима или прихвата, а код уговора о поклону са теретом или налогом поклонодавац може да задржи за себе или неког другог неко право или да наложи поклонопримцу да нешто учини или да се од нечега уздржи или да нешто допусти другоме. Између поклонодавца и поклонопримца постоји сагласност о предмету поклона и воља да се он учини, односно прими, а мотив – побуда да се поклон учини улази у сам основ овог уговора. По правном правилу из параграфа 567 Грађанског законика Србије поклонодавац може да опозове поклон ако поклонопримац према њему покаже велику неблагодарност наносећи увреду његовом животу, телу, части или нарушавајући његову слободу и имање. Груба неблагодарност, као разлог за опозив уговора о поклону, фактичко је питање које суд цени узимајући у обзир све околности конкретног случаја, ценећи га као вредносно мерило у контексту правила морала и добрих обичаја.

Чланом 561 Српског грађанског законика прописано је да поклон бива кад ко добровољно другоме што да, не иштући нити примајући икакве за то наплате.

Чланом 567 Српског грађанског законика предвиђа да дародавац може поклон порећи, ако доцније тако осиромаша, да ни живети не може, ако обдарени велику неблагодарност спрам дародавца покаже, нанесећи вред његовом животу, телу, части, и нарушавајући његову слободу и имање.

Свака неблагодарност и морална грешка поклонопримца према поклонодавцу, не представља разлог за опозив (раскид) уговора о поклону, већ та неблагодарност треба да буде “велика” или “груба”. Постојање грубе неблагодарности је фактичко питање о коме суд закључује имајући у виду и узимајући у обзир све околности конкретног случаја пошто се ради о правном стандарду који се цени по вредносним мерилима заснованим на правилима морала и добрих обичаја. У ситуацији када је тужени ББ према, нема основа за позивање тужиле на грубу неблагодарност. Утврђено чињенично указује на постојање породичних несугласица, а правно признати разлог за опозив поклона је, између осталог, велика или груба неблагодарност поклонопримца испољена у његовом свесном понашању којим се угрожавају поклонодавчева личност или имовина, а које би, према друштвеним мерилима и правилима морало представљати теже огрешење о обавезу захвалности према поклонодавцу, али не и обична незахвалност. Обична незахвалност може бити санкционисана само моралним, али и не правним нормама.

У конкретном случају правилно је првостепени суд оценио да је понашање туженог ББ одступило од уобичајених мерила понашања сина према мајци и поклонодавцу, а да је поремаћај односа и контакта странака уследио кривицом тужиле, која је правноснажном пресудом санкционисана због физичког насиља према туженој ВВ и непарничару ЖЖ. Тужени ББ - поклонопримац својим поступцима није повредио част тужиле и нарушио њену слободу и имовину, што представља разлог за опозив поклона и према утврђеним околностима конкретног случаја његово понашање не може се окарактерисати као груба неблагодарност према мајци и поклонодавцу - тужилу, чиме би била повређена правила морала и добрих обичаја, посебно када се има у виду да су односи странака били поремећени од раније, па и у време закључења спорног уговора о поклону.

Правилна је оцена првостепеног суда да тужилу није остала без неопходних средстава за издржавање и да стога ни осиромашење поклонодавца као један од разлога због којих се може тражити опозив уговора о поклону није испуњен. Према утврђеном чињеничном стању, тужилу је пензионер са примањима од око 35.000,00 динара месечно и не плаћа трошкове становања. Трошкове становања плаћају тужени ББ и ГГ. Тужилу од имовине на своје има сувласнички удео од 4/6 идеалних делова на катастарској парцели број ... и исти удео на породичној стамбеној згради постојећој на тој парцели, све уписано у листу непокретности КО ..., те искључиво право својине на катастарској парцели ... и ..., обе уписане у листу непокретности број ... КО ... Тако да је без утицаја на правилност побијане пресуде истицање осиромашења без икаквих доказа о постојању истог, као разлога за опозив спорног уговора о поклону.

Без утицаја су жалбени наводи да тужиља има право доживотног плодуживања на делу предметне непокретности, који је поклонила туженом ББ спорним уговором о поклону пошто је чланом 6 спорног уговора о поклону конституисано право тужиље да доживотно користи ту непокретност.

Према утврђеном чињеничном стању, чланом 6 спорног уговора о поклону закљученом између тужиље и туженог ББ предвиђено је да сауговорачи чине неспорним да тужиља – поклонодавац има право да у предметној кући преноћи, те да исту користи у зависности од потреба као њено право доживотног коришћења предметне куће. Међутим уговор не садржи *clausula intabulandi*, односно сагласност туженог ББ - поклонопримца да се тужиља - поклонодавац на основу тог уговора, без другог одобрења упише као носилац права плодуживања.

Неосновано се жалбом оспорава оцена доказа и утврђено чињенично стање с обзиром да је првостепени суд у складу са овлашћењем из члана 229 став 2 Закона о парничном поступку одлучио које ће доказе извести ради утврђивања битних чињеница и на основу спроведеног доказаног поступка и правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања донео побијану одлуку, док је користећи се овлашћењима из члана 8 Закона о парничном поступку дао јасне и убедљиве разлоге због којих је прихватио исказе тужених у делу начина опхођења према тужиљи. Искази парничних странака били су предмет оцене првостепеног суда и по оцени Апелационог суда исти је правилно закључио о постојању релевантних чињеница, за које је дао јасне и довољне разлоге.

Приликом доношења одлуке, Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у четвртом ставу изреке побијане пресуде, јер је заснована на одредби чланова 153 и 154 Закона о парничном поступку, те на одредбама Адвокатске тарифе и Таксене тарифе важећим у време пресуђења.

На основу изложеног применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и применом члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Како издатак тужених ВВ и ДД поводом састава одговора на жалбу од стране пуномоћника адвоката не представља нужни трошак у смислу члана 154 став 1 Закона о парничном поступку, то је њихов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка као неосновани одбијен применом члана 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку, одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице

Јасмина Токић